

Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΜΗΝΑΣ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 1997 ΕΤΟΣ 6 ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 91 - ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3Α 43332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Η ΣΥΝΕΝΩΣΗ ΤΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ

Τα προτερήματα και τα μειονεκτήματά της

Πολύς λόγος γίνεται για το μεγάλο θέμα που απασχολεί τα χωριά μας, σχετικά με τη συνένωσή τους σε δήμους. Το κράτος σύμφωνα με τα πρότυπα της Ε.Ε. αλλά και από την ανάγκη της δημιουργίας μεγαλύτερου κοινωνικού συνόλου, αποφάσισε τη συνένωση των κοινοτήτων και τη δημιουργία Δημοarchιών. Προϋπόθεση

για την εκτέλεση των παραπάνω είναι, ο εγγεγραμμένος πληθυσμός της κάθε Δημοarchίας, να είναι πάνω από δύο χιλιάδες. Σε εξαιρετικές δε περιπτώσεις, όπου η γεωπολιτική θέση των κοινοτήτων δεν το επιτρέπει να σχηματιστούν δήμοι με μικρότερο πληθυσμό.

Εν όψει όλων των παραπάνω, άρχισαν συζη-

τήσεις και διαβουλεύσεις μεταξύ των Κοινοτικών Συμβουλίων, φορέων και κατοίκων σχετικά με τον αριθμό των κοινοτήτων που θα συνενωθούν και κυρίως με την έδρα του Δήμου.

Τέσσερις ή πέντε δήμοι ετοιμάζονται στην περιοχή της Λάκκας. Οι κοινότητες από Σερζιανά και μέχρι Μπεστιά και Αρδοση προτίθενται να δημιουργήσουν μία Δημοarchεία. Σωστή βρίσκουμε και εμείς τη συνένωση αυτή. Επιθυμία

μας είναι, χωρίς αντεκκλίσεις και παρεξηγήσεις, να επιλεγεί η καταλληλότερη κοινότητα που θα στεγάσει το νέο Δημοarchείο.

Ελαφος, Σμερτιά, Δερβίζιανα, Γεωργάνοι και Αχλαδέα είναι εφικτό να αποτελέσουν έναν ακόμη δήμο. Εδώ υπάρχει ένα μικρό πρόβλημα. Από τις πέντε κοινότητες πληροφορούμαστε ότι οι τέσσερις δυναμικά διεκδικούν την έδρα του δήμου. Ας ευχηθούμε κι εδώ να

πρυτανεύσει η λογική.

Πεντόλακκος, Βαργιάδες, Κοπάνη, Θεριακήσι και Βουλιάσσα προχώρησαν ήδη στις διαδικασίες συνένωσης. Απομένει η ονομασία και η έδρα του νέου δήμου. Ατυχής η ομομασία ΟΛΥΤΣΙΚΑ, που πληροφορούμαστε ότι επιθυμούν να δώσουν στον νέο δήμο.

Με έδρα την Τύρια προβλέπεται ένας ακόμα δήμος, που θα συμπεριλάβει τα γύρω

Συνέχεια στην 6η σελίδα

Ο ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟΣ ΧΟΡΟΣ

ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ

Με επιτυχία έγινε ο χορός του Λαογραφικού Πολιτιστικού Συλλόγου "Αχλαδέας" στο Κέντρο "ΣΥΜΠΟΣΙΟ". Η αίθουσα γέμισε από τα μέλη του συλλόγου και τους φίλους τους.

Από το χωριό ήρθαν επίσης πολλά άτομα. Η πίστα του κέντρου ήταν συνεχώς γεμάτη από νέους και μη που χόρευαν ασταμάτητα όλους τους Ελληνικούς και Ευρωπαϊκούς χορούς.

Περί τα μέσα του γλεντιού έγινε λαχειοφόρος αγορά με πολλά και πλούσια δώρα που πρόσφερε τόσο ο σύλλογος όσο και πολλά καταστήματα της πόλης των Ιωαννίνων.

Και του χρόνου να γλεντήσουμε πάλι όλοι μαζί αγαπητοί συγχωριανοί και φίλοι και μέχρι τότε σας ευχόμαστε να έχετε το ύψιστο αγαθό δώρο του Θεού την ΥΓΕΙΑ ΣΑΣ.

Η συμβολή των Λακκιωτών στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων

Όσο μας επιτρέπει ο χώρος, θα περιγράψουμε συνοπτικά το πως συνέβαλαν οι Λακκιώτες στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων και των χωριών πριν απ' αυτά. Τόσο η προπαγάντα όσο και η αντικατασκοπία είχαν προετοιμάσει το έδαφος για τον μεγάλο αγώνα της απελευθέρωσης της Ηπείρου. Το γεγονός τούτο είχαν αντιληφθεί και οι τουρκικές δυνάμεις κατοχής. Για το λόγο αυτό, από τον Ιούλιο του 1912, είχαν αποχωρήσει από τους Σταθμούς Χωροφυλακής όλοι οι άντρες. Τέλος καλοκαιριού

και αρχές φθινοπώρου, όσοι των κατοίκων της Λάκκας είχαν υποζύγια μεταφορικά μέσα, ειδοποιήθηκαν με μυστικό τρόπο και μετέβησαν στη Φιλιπιάδα, όπου ήδη είχε φθάσει ο Ελληνικός Στρατός και μετέφεραν όπλα και πυρομαχικά και τα αποθήκευσαν σε κρυψώνες στα χωριά τους.

Την οργάνωση των εθελοντικών ομάδων σε κάθε χωριό είχε αναλάβει, ο νεαρός τότε Υπολοχαγός Μηχανικού, Δημήτρης Μπότσαρης. Δύσκολη η δουλειά του τότε Υπολοχαγού, γι αυτό έστειλε στα χωριά αοστήρες

διαταγές. Ήρθε δε σε άμεση επικοινωνία με τους ντόπιους οπλαρχηγούς. Τα ονόματα μερικών αναφέρουμε παρακάτω: Πεπόνης Ευθύμιος, αφοί Καρρά, Δημήτριος Τριάντης, Σωτήριος Σταδός ή Τζίμας, Θωμάς Φώτος Κωλέτσας, Παπαδιάς.

Ζάλογος, Πήλιος Τζίμας, Χαρίσης Οικονόμου, Χρήστος Τκιόκας, Στέφανος Ράδης, Απόστολος Γεωργαντζάς, Γεώργιος Δ. Ζήκος, Νικόλαος Δρόσος, Ιερέυς Παπα Χρήστος, Ιερ. Παπα Γιάννης Μίνωας, Ιερ. Δημή-
Συνέχεια στην σελίδα 2

Μου τα λένε και τα γράφω

ΤΟ ΔΙΚΟ ΜΑΣ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟ

➔ **Αίσθηση προκάλεσε το άρθρο μας στο προηγούμενο φύλλο της εφημερίδας μας, για τα πετρέλαια της Λίππας. Άλλοι έκαναν σχόλια για τη ρύπανση της περιοχής, άλλοι για τον πλούτο που θα επιφέρουν στον τόπο μας και ακόμη μερικοί έκαναν και τις εγκαταστάσεις. Κάπου στον πάτο στο Ασπροχώρι θα γίνουν τα διυλιστήρια. Τέτοια και άλλα πολλά μου είπαν και μ' έβαλαν και μένα σε συλλογή μεγάλη. Όλοι κάτι έχουν να καρπωθούν από το "μαύρο χρυσάφι".**

Λέω να πάω κάποια μέρα και γω μέχρι τη Λίππα, να δω μήπως είχε η μακαρίτισσα η βάβα μου κάνα χωράφι εκεί κοντά στην Αγία Μαρίνα.

Επειδή τα καταπίνα δεν τα ξέρω καλά θα πάρω μαζί μου το Χάρη. Αυτός σαν γνήσιος λιππιώτης και συγγενής μου ξέρει καλά χωράφια και κηπάρια. Το μόνο που φοβάμαι είναι μη μου κουβαλήσει και την ΕΡΤ μαζί και γίνουμε πανελλήνιο "θέμα και θέαμα".

ΜΙΚΡΑΙΝΟΥΝ ΤΑ ΟΡΙΑ ΤΟΥ ΝΟΜΟΥ

➔ Από τα Σεριζιανά τα νέα δεν είναι καλά. Αγανακτισμένοι οι κάτοικοι κάνουν τις αναλογίες ενέργειες να ενταχθούν στο νομό Πρέβεζας. Η εγκατάλειψη από το κράτος έφθασε

στο απροχώρητο. "Ένα δρόμο μας έταξαν να μας φτιάξουν, μου είπαν χαρακτηριστικά, και ακόμη μας εμπνέουν". Δίκαιο απόλυτο έχετε αγαπητοί μου πατριώτες και πολύ καλά μου τάπατε, όμως δε νομίζω ότι βγαίνει τίποτε με αυτή την αλλαγή. Αλλού είναι το πρόβλημα και αλλιώς πρέπει να λυθεί.

ΖΗΤΟΥΝΤΑΙ ΝΥΦΕΣ

➔ Δεν μπορούσα να φανταστώ, πως είναι δυνατό, να υπάρχει πρόβλημα, σχετικά με την παντριά των αγοριών μας. Η Εθνική Στατιστική Υπηρεσία μας πληροφορεί, πως στη χώρα μας είναι τετρακόσιες χιλιάδες περισσότερες οι γυναίκες από τους άνδρες. Παρ' όλα όμως αυτά τα αγόρια στους Βαργιάδες Κοπάνη και άλλα χωριά της περιοχής μας δεν μπορούν να βρουν το ταίρι τους.

Υπάρχει λοιπόν πρόβλημα. Πρόβλημα τόσο δημογραφικό όσο και αποκατάστασης των νέων μας.

Τι θα μπορούσε να προτείνει κανείς για την επίλυση του κοινωνικού αυτού θέματος. Εγώ βλέπω σαν λύση την παρακάτω: Να μαζευτούν τα παληκάρια μας όλα το Πάσχα, που είναι γιορτή μεγάλη και αφού εντοπίσουν το χωριό που έχει πολλά και καλά κορίτσια να επιτεθούν ειρηνικά και να τις πάρουν για συντρόφους των. Να κάνουν δηλαδή ότι και οι Ρωμαίοι με τους Σαβίνους.

ΛΙΒΙΑΧΛΗΒΙΤΙΚΑ

➔ Κάτι συμβαίνει στον Αγιο Ανδρέα. Παράπονα ακούγονται πρόεδρε της κοινότητας, από μερικούς κατοίκους. Μου είπαν να τα γράψω όλα και αναλυτικά. Είναι όμως η μοναδική φορά που έκανα εξαίρεση. Θα ήθελα όμως να έχω μια επικοινωνία μαζί σου.

Γνωρίζεις ασφαλώς ότι σε υπολείπομαι και σε εκτιμώ. Εσύ είσαι, παρά το νεαρόν της ηλικίας σου, έμπειρος πρόεδρος, δεν είναι επιτρεπτό να δίνεις δικαίωμα στους χωριανούς σου για παράπονα. Με την ευκαιρία σου λέγω ότι σύντομα η εφημερίδα μας θα βρεθεί στο Λιβιάχοβο καθώς και σε πολλά χωριά της Λάκκας για εποικοδομητική κουβέντα και ότι καλό.

ΦΙΛΙΚΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ

➔ Την πόλη μας επισκέφτηκε, από Αθήνα ορμώμενος ο αγαπητός φίλος, πρόεδρος των πατριωτών Θρυσίου Πεδίου κ. Μακρέσιος Γιώργος και με την ευκαιρία αυτή πέρασε και από τα γραφεία της "ΦΩΝΗΣ". Ευχάριστος συνομιλητής όπως είναι ο αγαπητός Γιώργος, μας είπε πολλά και ωραία από τη Μεγάλη Χώρα, την πρωτεύουσα. Προσωπικά τον ευχαριστώ και για το ωραίο πόνημα, τη Θεία Λειτουργία του ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ ΤΟΥ ΑΙΤΩΛΟΥ, που είχε την καλωσύνη να μου χαρίσει. Τον συγχαίρω ακόμη και για τους αρραβώνες του γιού του Θεοδωράκη ευχόμενος καλά τελειώματα.

Ε.Κ.

"Η ΦΩΝΗ ΤΗΣ ΛΑΚΚΑΣ ΣΟΥΛΙΟΥ"

ΤΟΠΙΚΗ ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΥ - ΛΑΟΓΡΑΦΙΚΟΥ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΑΧΛΑΔΕΑΣ ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΑ: ΠΛΑΤΕΙΑ ΟΜΗΡΟΥ 3α 45332 ΙΩΑΝΝΙΝΑ

Υπεύθυνος έκδοσης κατά τον Νόμο:
ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ
ΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΧΡ. ΚΟΛΛΙΑΣ τηλ. 42725

ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΣ:

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ

Π. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ τηλ. 26446

ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ:

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Ν. ΡΑΔΗΣ τηλ. 30323

ΤΑΜΙΑΣ:

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Η. ΜΑΡΚΟΥ 36366

ΕΦΟΡΟΣ ΕΚΔΗΛΩΣΕΩΝ:

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Μ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ τηλ. 49580

ΜΕΛΗ: ΝΑΠΟΛΕΩΝ ΜΑΡΚΟΥ τηλ. 79192

ΣΤΑΥΡΟΣ ΑΝ. ΜΑΡΚΟΣ τηλ. 28875

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ:

ΕΥΑΓ. ΚΟΛΙΑΚΗΣ - ΕΛΕΥΘ. ΓΙΑΝΝΑΚΗΣ

ΕΤΗΣΙΕΣ ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΡΑΧ. 1.000

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ ΔΟΛΑΡΙΑ 20 - ΜΑΡΚΑ 30

Τα ευνοήματα κείμενα δεν εκφράζουν και τις

απόψεις της εφημερίδας

* Η εφημερίδα εκτυπώνεται στις εγκαταστάσεις

της εφημερίδας "ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ" τηλ. 73988

Η συμβολή των Λακκιωτών στην απελευθέρωση των Ιωαννίνων

Συνέχεια από την 1η σελίδα
τριος και η καπετάνισσα Μαρία Ναστούλη ή Κωστα Κίτσινα.

Όλοι οι παραπάνω υπό την αρχηγία αρχικά του Μπότσαρη και στη συνέχεια του συνταγματάρχη Μαλάμου, συνεννοούμενοι με άλλους έμπειρους πολέμιους οπλαρχηγούς όπως, Φουρτούνας, Κολοβός, Πουτέσης και με το επίλεκτο Σώμα Ευζώνων Κρητών αποτέλεσαν το γνωστό Μικτό Ηπειρωτικό Στράτευμα.

Το Μπιζάνι δεν έπεσε. Παρεδόθη, αφού πρώτα τα ανταρτικά σώματα κατέλαβαν τη Μανωλιάσσα και Δωδονοχώρια. Η τελευταία μάχη που δόθηκε για την απελευθέρωση της Λάκκας ήταν η μάχη της Γκριμίνας

που έγινε στις 26 Οκτωβρίου, εορτή του αγίου Δημητρίου το 1912. Αργότερα και με τη βοήθεια των γυναικών των χωριών Λίππας, Τσεριτσιάνων και Γρατσάνων ανέβηκαν στα δυό βουνά τα κανόνια, που συνετέλεσαν με τη σειρά τους στην απόδοση των Τούρκων και την πτώση της πόλης των Ιωαννίνων. Ετσι πήραν οι προγονοί μας τα Γιάννενα, έτσι πολέμησαν εθελοντικά για την

πατρίδα και πέρα από τα παράπονα που αυτή τους απένειμε. Τίποτα άλλο δεν ζήτησαν. Χαρακτηριστική δε είναι η στάση των οπλαρχηγών που αρνήθηκαν συντάξεις και δημόσιες θέσεις, λέγοντας ευγενικά και περήφανα πως δεν έκαναν τίποτε άλλο παρά το καθήκον τους. Ας γίνουμε μιμητές τους.

Ε.Κ.

ΣΤΑ ΣΚΛΑΒΩΜΕΝΑ ΓΙΑΝΝΙΝΑ

Σ' όλο τον κόσμο εραστεριά, σ' όλο τον κόσμο ήλιος και στα καυμένα Γιάννενα μαύρο παχύ σκοτάδι τι εφέτος εκάμαν τη βουλή επτά βασίλεια ανθρώποι και βάλλανε τα σύνορα στην Αρτα και πήρανε την Αρτα κ' αφήκανε τα Γιάννενα και πήρανε την Αρτα κ' αφήκανε το Μέτσοβο με τα χωριά του γύρω.

Το Σούλι και οι Σουλιώτες

ΜΕΡΟΣ 2ον

1801 Στον ίδιο ρυθμό δόξης συνεχίζεται και ο δεύτερος πόλεμος. Ο Αλής εφυλάκισεν αλυσσοδεμένους τους εικοσιτέσσαρες ομήρους, απειλών

να τους σφάξη. Να τι απαντούν οι Σουλιώται:

"Βεζήρ Αλή Πασά σε χαιρετούμεν.

Με τους τρόπους όπου φέρεσαι δεν κάμνεις άλλο, παρά να ολιγοστεύεις την υπόληψίν σου, και αυξά-

νης την ειδική μας σκληροκαρδία εναντίον σου. Ήξευρε ότι όπου έχουμε τεσσαράκοντα επτά (τόσοι, ως φαίνεται, ήσαν έως τότε φονευμένοι) θυσίας της Πατρίδος, ας γίνωσι με αυτούς εβδομήκοντα και ένας διά περισσοτέρων ενθύμην, ότι η πατρίς δι' αυτάς τας θυσίας δεν παραδίδεται".

Ο πόλεμος άγριος εξακολουθεί. Παρά τα μαρτύρια οι Σουλιώται διετίζουν και ευθυμούν. Ο συγγραφέας Σαλαπάντας αφηγείται ότι, "συλλαβόντες οι Αλβανοί όνον ανήκοντα εις τους Σουλιώτας ήλθον εις διαπραγματεύσεις περί της εξαγοράς του μετά των Σουλιωτών, ζητούντων αυτόν.

- Τι μας δίδετε, μωρέ Σουλιώτες, για να σας δώσωμεν το γαϊδούρι;

- Ένα Τούρκο γεσίρη (αιχμάλωτον), αποκρίνεται οι Σουλιώται.

- Ακριβά πληρώνετε το γαϊδούρι. Φαίνεται πως έχετε πολλήν ανάγκην.

- Όχι δεν έχουμε ανάγκην. Μόνον οι γεσίρηδες που έχουμε εδώ δεν αξίζουν περισσότερο, και μας τρώνε το ψωμί περισσότερο από το γαϊδούρι".

Ταύτα ειπόντες αντήλλαξαν τους αιχμάλωτους, απολύσαντες οι μεν ελεύθεροι Σουλιώτες ένα αιχμάλωτον, οι δε εχθροί τον ισότιμον τούτου όνον.

Ο πόλεμος αυτός επιστρέφεται με το ολοκαύτωμα του πολέμαρχου Καλογήρου Σαμουήλ, ο οποίος επίμονα είχαν ασπράψει και βροντήσκει εις λόγους πατριωτικούς, οι οποίοι συνάδουσιν την ηρωϊκήν του δράσιν. Με το τρισένδοξον Κούγκι συνορτάζομεν συνεκδοχικώς δύο αιώνων σουλτατικήν δράσιν, θυσίαν, αγώνας και δόξαν!

Δεκέμβριος 1803. Και τώρα η υπερκόσμιος τραγωδία αρχίζει εις το Ζάλογον. Εις τας 17 Δεκεμβρίου πενήκοντα πέντε γυναίκες και ένας άνδρας, ρίχνοντας τα παιδιά τους εις τον κρημνόν, χορεύουν τον χορόν του θανάτου και της ελευθερίας. "Θάνατος και όχι σκλαβιά". "Και συ δύστυχη πατρίδα, έχε γεία

παντοτεινή". "Οι Σουλιώτισσες δεν ζούνε, δίχως την ελευθεριά". Η τραγωδία συνεχίζεται στη Ρινιάσσα. Η Δέσπω, θεία της Χαϊδώς, μαζεύει τα γυναικόπαιδα. Εφθασαν οι εχθροί. Οι Σουλιώτισσες αμύνονται μόνες τους σκληρά.

Ερωτά η Δέσπω: "Τι προτιμάτε σκλαβιά ή θάνατο;"

Όλες συμφωνούν: Θάνατος και όχι σκλαβιά!"

Η φωτιά στο μπαρούτι έδωσε την αθανασία.

23 Απριλίου 1804. Η τραγωδία εκορυφώθη στο Σέλτσο. Υστερα από νικηφόρον, αλλ' άπελπιν αγώνα, κατά ασυγκρίτως υπερτέρων δυνάμεων, χίλιοι Σουλιώτες και Ραδοβιζνοί πίπτουν ηρωϊκώς στις 23 Απριλίου 1804, ανήμερα του Αγίου Γεωργίου, προστάτου του Σουλίου.

Στη μάχη η εικοσάχρονη Ελένη αναγνωρίζει στο σεληνόφωσ τον πατέρα της πεσμένον. "Τι να κάμω, πατέρα;"

Ερωτά. Αιμόφυρτος της λέγει: "Η ώρα σου ήλθε, κόρη μου, να σκοτωθής".

Από τους υπερχίλιους μαχητάς, άνδρας και γυναίκες, εσώθησαν μόνον 80 με τον Κίτσο.

Εκεί εσχάθηκε το άνθος του Σουλίου, άνδρες γυναίκες και παιδιά. Εκεί ο "μεγάλος χαλασμός". "Θάνατος και όχι σκλαβιά!"

Δια την εκατόμβην αυτήν ο Πουκεβίλ γράφει: "Συ-

* Συνεχίζεται.

ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΑΛΗΘΕΙΑΣ

Με αφορμή την αναφορά στις εκκλησίες του χωριού Αχλαδέας, του συγγραφέα Σπ. Μαρκόπουλου, μας τηλεφώνησε απ' την Αθήνα η κα Θεοδούλη Β. Τούγκα - Ράδη και μας είπε τα παρακάτω: "Κατάπληκτη διάβασα την αναφορά στις εκκλησίες του χωριού μας του κ. Σ. Μαρκόπουλου και ιδιαίτερα αναφέρθη στον Άγιο Κόσμα Λεπαδίου. Ο κ. Μαρκόπουλος αναφέρθηκε στο χτίσιμο της εκκλησίας από τον αιώνηστο δάσκαλο Αθανάσιο Κίτση, χωρίς να αναφέρει τη δική μου δωρεά του οικοπέδου. Κάνω αυτή την παρατήρηση χωρίς βεβαίως να επιδιώκω εύσημα αλλά για αποκατάσταση της αλήθειας και για την ιστορία της περικαλούς εκκλησίας μας".

Επειδή τυχαίνει να είμαστε όλοι γνώστες του παραπάνω θέματος διαβεβαιώνουμε κι εμείς πως έτσι έχουν τα πράγματα και πιστεύουμε πως ο αγαπητός κ. Μαρκόπουλος δεν αναφέρθηκε στη δωρήτρια του οικοπέδου από αμέλεια ή άγνοια.

Η ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Συζήτηση για τα κοινά με τον Πρόεδρο του Σισιτρουνίου κ. Αθανάσιο Τσόλη

Βρεθήκαμε με τον πρόεδρο του Σισιτρουνίου κ. Αθανάσιο Τσόλη και είχαμε μια κατατοπιστική κουβέντα σχετικά με Σισιτρουνιώτικα θέματα αλλά και γενικότερα:

Ερώτηση: Τι νέα πρόδρε από τη Λάκκα, από το χωριό;

Απάντηση: Τα νέα από τα χωριά μας είναι πάντοτε φτωχά. Συνηθίσαμε να λέμε τα ίδια και τα ίδια. Ο κόσμος ζει ήρεμα. Πορεύεται το σήμερα όπως και το χθες.

ΕΡ. Τι εργασίες ετοιμάζει αυτό τον καιρό στην κοινότητα;

ΑΠ. Με την άδεια της όγδοης Εφορίας Αρχαιοτήτων θα διαμορφώσουμε το χώρο της πλατείας στις πηγές. Πέτρινα γεφυράκια, πεζούλια, πάγκοι, πλακοστρώσεις κ.λ.π. Η όλη εμφάνιση, μετά την ολοκλήρωση των εργασιών, πιστεύουμε να δικαιώσει

τις προσπάθειές μας.

ΕΡ. Ποιό είναι το ποσό που θα απαιτηθεί για τις εργασίες αυτές και από που θα γίνει η χρηματοδότηση;

ΑΠ. Οι εργασίες προϋπολογίστηκαν σε ποσό είκοσι εκατομμυρίων και πιστεύουμε πως θα μας εγκριθούν από το πρόγραμμα LEADER. Ήδη υπεβλήθησαν τα σχετικά έγγραφα δικαιοδογητικά.

ΕΡ. Τι γίνεται με το κάστρο της Βασιλίσσας Μονοβύζας. Υπάρχει τρόπος συντήρησής του;

ΑΠ. Το κάστρο του Σισιτρουνίου γνωστό όπως είπατε ως κάστρο της "ΜΟΝΟΒΥΖΑΣ" είναι μοναδικό μνημείο στην περιοχή μας. Είναι αχρονολόγητο Πελασγικό ή Ελληνιστικό, με επεμβάσεις από Ρωμαίους και Βυζαντινούς. Η όποια επέμβαση χρειάζεται ειδική άδεια από την Αρχαιολογία.

Οπωσδήποτε έχει ανά-

γκη συντήρησης. Πρώτα και πάνω απ' όλα χρειάζεται ένα εσωτερικό καθαρισμό και προστασία από την είσοδο ζώνων. Δηλαδή περίφραξη.

ΕΡ. Τι γνώμη έχετε για τη σύμπτυξη των κοινοτήτων σε δήμους;

ΑΠ. Η συνένωση των κοινοτήτων είναι ένα πείραμα, που τα αποτελέσματα δεν είναι ορατά. Οπου εφαρμόστηκε δημιουργήσε και καλά και κακά. Πιστεύεται πως εκεί που θα είναι η έδρα θα είναι καλά, οι υπόλοιποι θα αισθάνονται παρείσακτοι ή έστω περίοικοι. Η κοινότητά μας διεκδικεί την έδρα ενός δήμου. Πολύ φοβούμαι όμως πως η συνένωση αυτή θα ερμηνέυσει ακόμη τα χωριά μας.

Αγαπητέ πατριώτη πρόεδρε του Σισιτρουνίου Αθανάσιε Τσόλη σε ευχαριστούμε πολύ.

Ε.Κ.

ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ ΔΙΟΡΘΩΣΗ

Από τυπογραφικό λάθος, που διέφυγε της προσοχής μας έγινε αναριθμητισμός στο τηλεφώνιο του Γεωργίου Αν. Παππά στον τηλεφωνικό κατάλογο Αχλαδεωτών που τύπωσε ο Σύλλογος Αχλαδέας. Το σωστό τηλεφώνιο του κ. Παππά είναι 2468894 και όχι 2668894. Ζητούμε συγγνώμη. Σε μελλοντική έκδοση οπωσδήποτε θα διορθωθεί.

Τη συγγνώμη ζητούμε και από την οικογένεια Τσόγκα Βασ. που δεν καταχωρήσαμε το τηλεφώνιο τους στον τηλεφωνικό κατάλογο και ακόμη σε πολλούς χωριανούς μας. Τα στοιχεία που είχε ο Σύλλογός μας ήταν βεβαίως ελλιπή. Σύντομα θα εκδοθεί νέος κατάλογος που θα συμπεριλάβει όλους.

ΣΤΗΛΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Από τους παρακάτω συμπατριώτες και φίλους λάβαμε τις ακόλουθες οικονομικές ενισχύσεις για την έκδοση της εφημερίδας μας:

Ζήκο Κων/νο 1.000
Κοκκίνη Αθανάσιο 1.000
Βακάλη Χρήστο 1.000
Μπίμπο Κύρο 1.000
Κόλλια Βασίλειο 5.000
Παππά Απόστολο 2.000
Κατσιούρα Κων/νο 1.500
Μάρκου Γεώργιο του Χαρ. 2.000
Κίση Γαλάνη Δημήτρη 3.000
Κίση Βασιλική 2.000
Ζήκας Σπυρίδων 1.000
Βασδέκη Αθανάσιο 2.000
Λάλα Βασίλειο 2.000
Κωνσταντίνου Γεωργία 1.500
Κόλια Γεώργιο του Χρ. 1.000
Τάσης Βάια 2.000
Κατσιούρα Γεώργιο του Κων/νου 6.000
Βασδέκη Νικόλαο 2.000
Κολλιάς Γεώργιος του Βασ. 2.000
Κόλλια Παπαδημητρίου Ελένη 2.000
Ράδη Αλέξανδρο 1.000
Οικονόμου Ακη 1.000
Ιερέα Παπανικόλα 1.000
Δήμου Νίκος 1.000
Ντελή Χρήστο 1.000
Αλεξίου Νικόλαο 2.000
Σκουλικά Νικόλαο του Χρησ. 1.000
Τζίμα Αριστείδη του Χρησ. 5.000
Χαλέβα Μπότσαρη Δημήτρη 10.000
Δόσης Μιχαήλ 1.500
Ζήκας Γεώργιος 1.000
Ιερέα Κων/νο Μπαλωμένου 2.000
Ευταξία Κων/νου 1.000
Παππάς Γεώργιος του Σπυρ. 1.500
Κώστας Χρήστος 1.500
Σκουλικάς Κλέαρχος 2.000
Τσέλιος Λάμπρος 1.000
Χαρά Κορδούλη Σταμοπούλου 10.000
Ζωΐτσα Στεφάνου 1.000
Κιτσιόπουλος Αναστάσιος 2.000
Δάμης Χρήστος 3.000
Τζίμας Ιωάννης 5.000
Βακάλης Σωκράτης 1.000
Μπακάλης Χρήστος 5.000
Πάσης Γρηγόριος του Αλεξ. 1.000
Δήμος Πέτρος 2.000
Πάνος Δάλλας 3.000
Κατσιούρας Αλέξιος του Χαρ. 5.000
Γκούστης Ευάγγελος του Χρ. 1.000
Χρήστος Αγγέλης 1.000
Τούση Γεώργιο 2.000
Πάνος Πέτρος 1.000
Παπασταύρου Βασίλειο 5.000
Μηνάς Οικονόμου 1.000
Κίση Γεώργιος 3.000
Καραμπερόπουλος Δημήτριος 3.000
Μάντης Αθανάσιος 1.000
Ζώης Γεώργιος 5.000
Γιαννάκης Αλεξάνδρος 4.500
Σπύρου Γεώργιο 1.000
Ιερ. Ευάγγελο Κωστούλα 1.000
Κόλιας Θωμάς του Βασ. 2.000
Παπαϊωάννου Γρηγόριος 2.000
Ζήκος Δημήτριος 1.000
Τσόλης Αθανάσιος 3.000
Ζυγούρης Γεώργιος 2.000
Γούσης Παύλος 5.000
Σκουλικά Ανέστη 5.000
Σκουλικά Κώστα 5.000

Τους ευχαριστούμε θερμά. Όλες οι οικονομικές ενισχύσεις εκτός της εκδιδόμενης αποδείξεως, δημοσιεύονται στην εφημερίδα αναλυτικά. Για όσους δεν θέλουν να δημοσιευθεί το όνομά τους, θα γράφεται η λέξη "ανώνυμος" και δίπλα ο αύξων αριθμός της αποδείξεως, για πλήρη διαφάνεια.

Για να γνωρίσουμε τα χωριά μας Ο Πεντόλακκος (Ζόριστα)

Συνέχεια από προηγούμενο φύλλο ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΠΟΥ ΥΠΗΡΕΤΗΣΑΝ

Στην δεκαετία του 1930 ιδρύθηκε το 1/θέσιο Δημοτικό σχολείο Βουλιιάστας. Υπό την μέριμνα του κράτους και της πολιτείας πρόσφερε υπηρεσία για σαράντα χρόνια. Σήμερα είναι κλειστό. Παραμένει ανοιχτό και λειτουργεί με επτά (7) μαθητές το 1/θέσιο Δημοτικό σχολείο Πεντολάκκου με δάσκαλο τον εκλεκτό συμπατριώτη απ' τους Βαρυάδες κ. Γεώργιο Τάσση.

Άλλοι δάσκαλοι που υπηρέτησαν στο Δημ. σχ. Πεντολάκκου, από το 1925 και

μας Ιωάννης από Αχλαδέα Ιωαννίνων 1957-1965 13) Τζίμας Χρήστος από Αχλαδέα Ιωαννίνων 1967-1970 14) Ζέρβας Θεόδωρος από Ζαβέρδα Αιτωλ/νίας 1971-1975 15) Κούτλας Αναστάσιος από Πετροβούνι 1975-1977 16) 17) Παπαδήμας Δημήτριος από Τέροβον 18) Τάσης 19) Τσιάρας 1983-1985 20) Καλαντζής από Ραβένια Ξεροβουνίου 21) Τάσης Γεώργιος από Βαρυάδες Ιωαννίνων 1995-1997.

Εκκλησίες και μοναστήρια στον Πεντόλακκο

Οι κάτοικοι του Πεντολάκκου από τα παλιά χρόνια είχαν αναπτυγμένο το θρη-

ΓΡΑΦΕΙ Ο ΣΠ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

μετά: 1) Λιόντου Γεώργιος από Γεωργάνους 2) Τζάνου Μαριάνθη από Μέτσοβο Ιωαννίνων 1926-1929 3) Αντωνίου Κων/νος από Ιωάννινα 1929-1930 4) Τσιρκας Κλεισθένης από Νησί Ιωαννίνων 1931-1933 5) Βαμβούλη Ελινίκη από Ιωάννινα 1934-1937 6) Μπάφας Κοσμάς από Βαθύπεδον Ιωαννίνων 1937-1938 7) Δούλης Ελευθέριος από Πεντολάκκο Ιωαννίνων 1938-1939 8) Φλόκας Λάμπρος από Πεσά Ιωαννίνων 1945-1946 9) Καρέσης Δημήτριος από Βίτσα Ζαγορίου 1947-1949 10) Ταικινιάς Ιωάννης Αρμότοπο Αρτας 1950-1952 11) Αλεξίου Δημήτριος από Τσερίτσανα 1953-1956 12) Τζί-

σκειτικό συναίσθημα. Κυρίως κατά τα χρόνια της τουρκοκρατίας, οι οικογένειες των Ζηκίων δεν έχαναν την ευκαιρία σε κάθε περίπτωση, να φροντίζουν την εκκλησία, να κτιζούν ναούς όχι μόνο στο χωριό τους αλλά και σ' όλη την περιφέρεια Λάκκας Σουλίου.

"...Εκ τούτων η μεν Ρωμανού της Μεταμορφώσεως Σωτήρος ιδρύσθους τω 1113 Ιωάσαφ τινός ηγουμένου-

ντος, η δε εις Στρούνη της Θεοτόκου τω 1156 εις ανακαίνισήν 1876 ναού Ρωμανού γρόσια 26.000 (σημ. Θεόδωρου Ζήκου επιτροπέοντος τότε των Δημητρίου Ευθυμίου Ζήκου εκ Ζορίστης και Αλ. Τζίμα εκ Τόσκειας".

ΑΠΟΚΡΙΑΤΙΚΟ ΡΕΦΡΑΙΝ

Πως χορεύουν οι γριές σαν τομάρια σαν προβιές πως χορεύουν οι νυφάδες σαν το Μάη οι φοράδες πως χορεύουν οι γέροι σαν λαγοί σαν σκαντζοχέροι

Του παιδιού μου εγώ το γάμο καλοκαίρι θα τον κάμω θα καλέσω το Δεσπότη να μας φκιάσει το σκυώτι θα καλέσω τον Κατή να μας πινάν' τη φλοκαωτή. Και το γιό του Δήμου του μπακάλη να μας φέρει ελιές και λάδι.

Ι. Λαμπριδή Ηπ. Μελετήματα Τσαρκοβιστικά σελ. 70Τ.Γ'.

Ιερο κειμήλιο η εκκλησία, ο ναός των Αγίων Θεοδώρων, κοσμή την πλατεία, το κέντρο του χωριού στον Πεντόλακκο. Κτίσμα του 17ου αιώνα ανακαινισμένο και διατηρημένο τόσο εξωτερικά όσο και εσωτερικά. Παρουσιάζει σήμερα εξέχουσα όψη και μεγαλείο, που θυμίζει παλιές καλές εποχές. Στο μικρό χώρο μεταξύ εκκλησίας σχολείου και του κεντρικού καφενείου εκτείνεται η πλατεία του χωριού, το κέντρο, την οποία κοσμούν τα διδύμα ηγάδια. Εδώ γίνονται κοσμανταμώσεις, πολιτιστικές εκδηλώσεις των κατοίκων.

Πανηγυρίζει κατά τα συνηθισμένα στις 8 Σεπτεμβρίου με το Γενέσιο της Θεοτόκου. Παλαιότερα όπως και την ταρινή εποχή συγκεντρώνεται πολλός κόσμος από τα γύρω χωριά και τις πόλεις. Γίνεται θριαμβευτικό πανηγύρι με οβελίες, όργανα, ντέφια και βιολιά κι ανοιχτή καρδιά. Στην άκρη βόρεια του χωριού είναι η εκκλησία της Αγίας Τριάδας όπου το νεκροταφείο, το κοιμητήριο του χωριού. Στο εσωτερικό φέρει τον σκαλιστό τέμπλο των Αγίων Θεοδώρων. Στις αρχές του 19ου αιώνα έγινε ανακαίνιση της κεντρικής εκκλησίας και το τέμπλο τοποθετήθηκε στην Αγία Τριάδα η οποία είναι παλαιά εκκλησία και θαυματουργή.

Εξάισια εμφάνιση παρουσιάζει το παλιό παρεκκλήσι, του Αγίου Γεωργίου. Μικρή και παλαιά εκκλησούλα στο ανάραχο, στα όρια των χωριών Πεντολάκκου και Μελιάς (Μελίχοβο). Είναι κτίσμα του 17ου αιώνα σε μια τοποθεσία που συνδυάζει πολλές χάρες και ομορφιές. Δεσπόζει από την θέση αυτή πανοραμικά προς όλα τα χωριά του Ξεροβουνίου, τα παραποτάμια χωριά του Λούρου ποταμού και μέχρι τα βουνά του Ξηρομέρου και του (Καρβασαρά) Αμφιλοχία.

Του Αγίου Γεωργίου που γίνονται Πασχαλιάντικες εκδηλώσεις εδώ στον Αγ. Γιώργη το λείο ο κούκος και τ' αηδόνι από το πρωί ως το βράδυ. Στο βουνό ψηλά στο Μορίζι που λέγεται και Αγκαθιές, οι φιλόδηρσκοι κάτοικοι έχουν χτίσει στα περασμένα χρόνια, το παρεκκλήσι του Παντοκράτορα. Εκκλησάκι με απεριόριστη θέα και βουνήσια ομορφιά. Εκεί κοντά το Μοναστήρι της Ευαγγελίστριας, κτισμένο στην πλαγιά του βουνού, ξέμακρα από το χωριό, μέσα στην καθαρία φύση, στον καθαρό γαλανό ουρανό. Το έκτισε η Αγίασμένη Αλεξάνδρα στην δεκαετία του 1950.

Το Μοναστήρι αυτό έδωσε μεγάλη κίνηση στο χωριό στον Πεντόλακκο. Είναι θαυματουργό και συρρέει πολλός κόσμος κάθε Κυριακή και εορτή αλλά και περισσότερο στην κυριώδη ημέρα του Ευαγγελισμού στις 25 Μαρτίου.

Στον οικισμό στην Βουλιιάστα άλλη εκκλησία αφιερωμένη στην Παναγία. Είναι τα Εισόδια της Θεοτόκου και

πανηγυρίζει της Ζωοδόχου Πηγής την Παρασκευή της Διακαινιστήμου.

Οι άνδρες κάτοικοι του χωριού Πεντολάκκος ήταν από τους πρώτους το 1942, που κατετάγησαν στα αντάρτικα σώματα της ελεύθερης ορεινής Ελλάδας. Στελέχωσαν το ηρωικό Σύνταγμα Σουλίου, το οποίο λίγο αργότερα έγινε τμήμα του ΕΟΕΑ-ΕΔΕΣ. Γι' αυτό το χωριό δέχθηκε συχνές επιδρομές από τους καταχτητές Ιταλούς και Γερμανούς. Το καλοκαίρι του 1943 οι Ιταλοί κατακτητές έκαψαν όλα τα σπίτια του χωριού.

Εμεινε το διόροφο σχολείο. Την επόμενη χρονιά το καλοκαίρι του 1944 σε άλλη επιδρομή οι Γερμανοί έκαψαν τα υπόλοιπα σπίτια που έχουν μείνει και το πετρόχτιστο δημοτικό σχολείο του χωριού. Οι κατακτητές γερμανοί όπου καταλάβαιναν αντίδραση, φρόντιζαν με κάθε μέσο την εξουδετέρωσή της. Το έδειξαν με τις θηριωδίες τους στο γειτονικό χωριό, της ίδιας οροσειράς, στην Μουσιωτίτσα την ίδια εποχή.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΓΑΜΟΙ

Τους γάμους τους τέλεσαν στην Αθήνα ο Αναστάσιος Κων/νος Γεωργίου Παππάς από την Αχλαδέα με την Αφροδίτη Βύζα. Η "ΦΩΝΗ" εύεχεται βίον ευτυχί και ανθοσπαρτον.

Η πατριώτισσα Αλεξάνδρα Ιωάννη Τάση από την Αχλαδέα και ο Γιάννης Φαρίδης παντρεύτηκαν στα Γιάννινα όπου και διαμένουν μόνιμα. Τους ευχόμαστε κάθε ευτυχία.

ΘΑΝΑΤΟΙ

Απεβίωσε στις 4-2-1997 σε ηλικία 80 ετών ο αγωνιστής Εθνικής Αντίστασης ΕΟΕΑ - ΔΕΣ και εξαιρετός οικογενειάρχης Βασίλειος Ζ. Τσιάλιος από την Βουλιιάστα Πεντολάκκου. Η κηδεία του έγινε στο χωριό του Βουλιιάστα όπου ζούσε. Θερμά συλλυπητήρια στην σύζυγο, τα παιδιά του, στα εγγόνια του και όλους του συγγενείς.

Ο Καλόγερος Σαμουήλ

και η καταγωγή του

**Αφιερωμένο στον προ ημερών
αποβιώσαντα Μιλτιάδη Θεμελή**

Μέχρι πριν κάποια χρόνια κανείς δε γνώριζε για την καταγωγή του Εθνομάρτυρα Καλόγηρου Σαμουήλ του Σουλίου. Οι αμέσως μετά την πτώση αλλά και πριν συγγραφείς ανέφεραν ότι απ' άγνωστο μέρος παρουσιάστηκε στους Σουλιώτες ένας παράξενος ρασοφόρος μοναχός με το όνομα Σαμουήλ και παρέμενε μαζί τους μέχρι τέλος.

Νεώτερες έρευνες αλλά και παλαιότερες άγνωστες μέχρι τότε μας φέρουν χρήσιμα και μοναδικά στοιχεία περί της καταγωγής του Σαμουήλ. Μερικά από αυτά τα στοιχεία παραθέτει και ο αείμνηστος συγγραφέας δάσκαλος Βασίλης Παυλίδης, στο ομώνυμο βιβλίο του.

Δύο μαρτυρίες θα επικαλεστούμε για να αποδείξουμε την καταγωγή του θρυλικού καλόγηρου Σαμουήλ.

Ο χρονογράφος και ιστορικός Βασίλης Γούδας, γραμματέας του Μάρκου Μπότσαρη, γράφει σχετικά: "Κατά το 1821 εγνώρισαν εν Σουλίου δύο αδερφούς του Γέρο - Σαμουήλ, τον Απόστολον και τον Δήμον, συνεπολέμησα μετ'

αυτών και είχαν αφορμή να τους ερωτήσω πως ονομάζοντο οι γονείς των. Γουριάνιστα δε είναι το χωρίον των και το επώνυμό των Θεμελής..."

Από τον ίδιο συγγραφέα πληροφορούμαστε ότι από μικρός ο Σαμουήλ είχε ακολουθήσει τον άγιο Κοσμά. Δεύτερη ομολογία περί του επωνύμου και της καταγωγής του Σαμουήλ προέρχεται από τα απομνημονεύματα του Σπύρου Τσίπη, Σουλιώτη αγωνιστή του 21. Αυτός μας πληροφορεί ότι πατρίδα του Σαμουήλ ήταν η Χίνκα Παραμυθιάς. Είναι γνωστό ότι η Γουριάνιστα ήταν και είναι μέχρι σήμερα συνοικισμός της Χίνκας. Υπήγετο δε μέχρι προ του 50 ανάκαθεν στην επαρχία Παραμυθιάς.

Όλα τα παραπάνω έγραψα χάριν της ιστορικής αλήθειας. Την αφορμή δε μου έδωσε ο πρόωρος θάνατος του αγαπητού μου φίλου, Μιλτιάδη Θεμελή, τέως προέδρου του Ζωτικού, που είχε την καταγωγή από την ιστορική γενεά των Θεμελαίων της Γουριάνιστας.

Ε.Κ.

Το προτερήματα και τα μειονεκτήματα

της συνένωσης κοινοτήτων

Συνέχεια από την 1η σελίδα
χωριά έως τη Λίππα. Εδώ υπάρχει το εξής πρόβλημα. Οι κάτοικοι του συνοικισμού της Κάτω Λίππας, δεν επιθυμούν να ενταχθούν σ' αυτόν τον δήμο καθότι είναι εγγύτερα στο δεύτερο κατά σειρά παραπάνω αναφερόμενο δήμο.

Στην περιοχή της Ντουσκάρας δύο ακόμα δήμοι είναι δυνατό να σχηματισθούν. Δε γνωρίζουμε τις ενέργειες των κοινοτήτων της Λάκκας που υπάγονται στο νομό Πρεβέζης. Οι νέοι δήμοι θα λειτουργούν με τα Δημοτικά τους Συμβούλια. Ο αριθμός των Συμβούλων θα είναι ανάλογος των κατοίκων.

Οι κοινότητες πέραν της έδρας θα ονομάζονται συνοικισμοί του δήμου. Σε κάθε τέτοιο συνοικισμό θα υπάρχει αιρετό συνοικιακό συμβούλιο. Τις αποφάσεις για έργα υποδομής και ανάπτυξης για ολόκληρο το δήμο θα τις παίρνει βεβαίως το Δημοτικό Συμβούλιο. Λόγο οπωσδήποτε σ' αυτές τις απόψεις αλλά κυρίως σε αποφάσεις πολιτιστικού περιεχομένου θα έχουν και τα κατά τόπους συνοικιακά συμβούλια. Δε γνωρίζουμε επακριβώς πως θα εξυπηρετούνται για τις προσωπικές τους ανάγκες οι κάτοικοι. Εδώ πιθανόν να υπάρχει κάποιο πρόβλημα.

Ε.Κ.

Στη μνήμη των Αγωνιστών

Στη μνήμη όσων πολέμησαν για την απελευθέρωση της Ηπείρου το 1912-13 δημοσιεύουμε το παρακάτω ποίημα. Αποσπάσματα απ' το ποίημα αυτό τραγουδιώνταν από κατοίκους της περιοχής Λάκκας και Παραμυθιάς. Στη φωτογραφία εικονίζεται ο οπλαρχηγός Βαγγέλης Κολιούσης (Σπανοβαγγέλης) πρωτοπαλίκαρα του Κρητικού αρχηγού ΜΑΡΚΟΥ ΔΕΛΙΓΙΑΝΝΑΚΗ.

Τρεις αδελφοί, τρεις αρχηγοί, τρεις πρωτοκαπεταναίοι, από την Κρήτη ξεκινούν στον πόλεμο να πάνε, ν' αγωνισθούν στην Ηπειρο και στη Μακεδονία, στα σκλαβωμένα αδέρφια των, ελευθεριά να φέρουν. Πήραν και φίλους μπιστικούς και Κρητικούς λεβέντες, επήραν και σταυραετούς Σουλιώτες Ηπειρώτες, πούχαν τον πόλεμο γιορτή, τον πόλεμο παιχνίδι. Τρέχει ο Ηλίας πιο μπροστά, για τη Μακεδονία, ο Κανάκης για την Ηπειρο, στο Μέτσοβο, στο Δρίσκο, κι ο Μάρκος ο περίφημος, Παραμυθιά και Σούλι. Γειά σου χαρά σου Αρχηγέ, Δεληγιαννάκη Μάρκο, το λεν τα παληκάρια σου κι οι Ηπειρωσουλιώτες, το λένε κι όλα τα βουνά, η Σπάτα και ο Κορίλας και η Βριτζάχα η Ξακουστή, το Σούλι και το Κούγκι, θα μπούμε στην Παραμυθιά να σφάξουμε τους Τούρκους, τους αρχηγούς της Τσαμουριάς, τους Τουρκοαρβανιτάδες, θα πάμε και στα Γιάννινα, στ' Αλή πασά το κάστρο, να βρούμε τον Ασάτ πασά.

Κρένει ο γέρο Ολίτσικας και λέει στην Βριτζάχα, του Αγίου Ανδρέου σήμερα, κοντά το μεσημέρι. Βριτζάχα ρώτησε και συ, τη Σπάτα και το Κορίλα, να μάθεις τι γίνεται εις το Ελευθεροχώρι, στη Σκάλα της Παραμυθιάς, βογγούν πολλά ντουφέκια, κι ακούγονται και κλάματα και βογγητό μεγάλο. Ακουσε Γέρο Ολύτσικα να μάθεις τα μαντάτα, οι αντάρτες κάνουν πόλεμο και πήρανε το Κάστρο, στη Σκάλα της Παραμυθιάς κι απάνω τα Βορδόπια και σκότωσαν πολύ Τουρκιά κι έπιασαν Τούρκους σκλάβους μα'χουν και πίκρα τα χωριά και δεν παρηγορούνται, γιατί στη μάχη πέσανε δεκάξη παληκάρια, λαβώθηκε κι ο Αρχηγός, ο Μάρκο Δεληγιαννάκης, μ' αυτός δεν σκούζει, δεν πονεί, δεν κλαίει για την πληγή του, μα κλαίει τα παληκάρια του και τον υπαρχηγό του, τον Ξακουσμένο Σταυραετό, Κουτούπη τον Σουλιώτη, και τον σημαιοφόρο του Μανώλη Πατεράκη, που'χεν πρωτοπαλίκαρα και μπιστικό παιδί του, τον κλαιν και όλοι οι σύντροφοι κι οι πληγωμένοι σκούζουν, και όλες οι νιές της Σέλιανης του λένε μοιρολόγι, Σήκω λεβέντη Κρητικέ, να βάλεις τ' όρματά σου, κι ο λαβωμένος Αρχηγός, καλή καρδιά δεν κάνει και λόγω της παληκαριάς στέκει και σου διαβάσει κι ώρες τηρά τον τάφο σου κι ώρες προς τα Βορδόπια, κι ώρες τη Σκάλα σωτηρά να τ' αλαφρώσει ο πόνος, γιατί μετρά, Ξαναμετρά, και βλέπει Ξαπλωμένα, διακόσια τούρκικα κορμιά, Τούρκων κι Αρβανιτάδων.